

N I E U W S B R I E F

Resultaten deelnemersonderzoek en vervolg toekomstverkenning

De toekomstverkenning is begin dit jaar voortgezet met gezamenlijk met werkgever en vakbonden georganiseerde informatiebijeenkomsten. Vervolgens is een nieuw deelnemersonderzoek gedaan.

Werkgever, vakbonden en het bestuur van het pensioenfonds hebben in december 2018 besloten tot een deelnemersonderzoek voordat definitieve keuzes worden gemaakt over de bij het pensioenfonds opgebouwde pensioenen en de toekomstige pensioenopbouw bij ROCKWOOL. Voorafgaand aan het deelnemersonderzoek zijn 10 drukbezochte informatiebijeenkomsten gehouden. In totaal hebben bijna 400 mensen deze bijeenkomsten bezocht. Een videoregistratie is nog terug te zien via de website.

Het deelnemersonderzoek is door 626 mensen ingevuld. Dat is een respons van 22% en daarmee representatief. Het pensioenbewustzijn van oudere medewerkers en gepensioneerden is zoals verwacht hoger dan van jongere medewerkers. Ruim de helft van de (gewezen) medewerkers verwacht dat het pensioeninkomen in de toekomst voldoende zal zijn. Toch maakt ook meer dan de helft van de deelnemers zich zorgen over het toekomstig pensioen. Meer dan 60% van de gepensioneerden maakt zich zorgen over de financiële situatie. Bij een lager inkomen zijn de zorgen over (toekomstig) pensioen aanzienlijk hoger.

Het onderzoek was ook gericht op het krijgen van inzicht in de risicohouding van (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Bij risico wordt overwegend aan onzekerheid en verlies gedacht. De meeste deelnemers en gepensioneerden zijn van mening dat zij minder risico op financieel gebied nemen in vergelijking met hun omgeving. Dat percentage neemt toe bij een hogere leeftijd (vanaf 50 jaar); er is in zijn algemeenheid een voorkeur voor zekerheid.

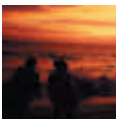

Die zekerheid wordt ook gezocht bij pensioen. Dat blijkt onder meer ook uit de voorkeur voor een zekere pensioenuitkering boven een pensioenuitkering met het risico van verlaging en de kans op verhoging. Die voorkeur geldt met name voor gepensioneerden, maar ook onder de (gewezen) deelnemers is die aanwezig. Naarmate de (gewezen) deelnemers ouder zijn is de voorkeur sterker.

De reden voor gepensioneerden om voor zekerheid te kiezen is onder meer dat men zich geen pensioenkorting kan veroorloven. Er is bij alle groepen die kiezen voor zekerheid weinig vertrouwen dat pensioenen in de toekomst worden verhoogd. De groep die kiest voor een onzeker pensioen geeft als reden te streven naar een zo hoog mogelijk pensioen. De groep die kiest voor een zeker pensioen is dubbel zo groot als de groep die kiest voor een onzeker pensioen.

Alle resultaten van het deelnemersonderzoek zijn eveneens nog te zien via de website.

De resultaten van het deelnemersonderzoek zijn in april door vakbonden, werkgever en pensioenfondsbestuur gezamenlijk besproken. Daarbij zijn nog geen gezamenlijke conclusies getrokken: vakbonden hadden daar meer tijd voor nodig. Met het tot stand komen van het pensioenakkoord is ook een nieuwe situatie ontstaan. Welke gevolgen het pensioenakkoord heeft voor de pensioenregeling van ROCKWOOL en de positie van het pensioenfonds is op dit moment nog niet volledig duidelijk. Het overleg wordt daarom in de komende maanden voortgezet. In een afzonderlijk artikel wordt in deze nieuwsbrief stilgestaan bij de inhoud van het pensioenakkoord.

Pensioenakkoord: wat betekent dat voor mij?

Begin juni is er overeenstemming bereikt over een PrincipePensioenakkoord. Het akkoord moet nog worden uitgewerkt: op verschillende punten is helaas nog niet duidelijk hoe dat precies gaat uitpakken voor Pensioenfonds Rockwool en de toekomstige pensioenopbouw in de pensioenregeling van ROCKWOOL. Een overzicht van de hoofdpunten.

	was	wordt
na 01.09.1953	66-8	66-4
1954	66-8	66-4
na 01.05.1954	67	66-4
1955	67-3	66-4
1956	67-3	66-7
1957	67-3	66-10
1958	67-3	67
1959	67-6	67
1960	67-6	67
1961	67-9	67-3
1962	67-9	67-3
1963	68	67-3
1964	68-3	67-6
1965	68-3	67-6
1966	68-6	67-6
1967	68-6	67-9
1968	68-6	67-9
1969	68-9	67-9
1970	68-9	67-9
1971	69	68
1972	69-3	68
1973	69-3	68-3
1974	69-6	68-3
1975	69-6	68-3
1976	69-6	68-6
1977	69-9	68-6
1978	69-9	68-6
1979	70	68-6
1980	70-3	68-9
1981	70-3	68-9
1982	70-3	69-9
1983	70-6	69
1984	70-6	69
1985	70-9	69
1986	70-9	69-3
1987	70-9	69-3
1988	71	69-3
1989	71-3	69-3
1990	71-3	69-6

Duidelijkheid is er wel over de ingangsdatum van de AOW. Die wordt de komende twee jaren bevroren op 66 jaar en vier maanden en daarna langzamer verhoogd. In de tabel is opgenomen wat het verschil tussen het oude en nieuwe systeem is. Het dienstverband van medewerkers van ROCKWOOL eindigt op de AOW-leeftijd. Vanaf dat moment wordt automatisch ook het pensioen uitgekeerd. Is dat eerder dan de 68-jarige leeftijd dan wordt het bij het pensioenfonds opgebouwde pensioen herrekend naar de eerdere ingangsdatum.

Er komt een mogelijkheid om eerder te stoppen met werken: de regeling voor zware beroepen. Die regeling houdt in dat er voorafgaand aan de AOW maximaal drie jaar een AOW-ervangende uitkering is van hoogstens € 19.000 per jaar. Aanvullend wordt dan het pensioen door de werknemer vervroegd. Het gevolg is dan wel dat, naast het missen van drie pensioen opbouwjaren, de levenslange pensioenuitkering ruim 20% lager zal zijn. Strikt genomen is het geen regeling voor zware beroepen omdat iedereen er gebruik van kan maken. De uitwerking van de regeling wordt overgelaten aan CAO-partijen. Hierover zullen ROCKWOOL en vakbonden dus afspraken moeten maken.

Vakbonden en ROCKWOOL moeten ook afspraken maken over een nieuw pensioencontract. In dat nieuwe pensioencontract is geen sprake meer van een doorsneepremie. Die doorsneepremie zorgt er nu voor dat een jongere en oudere werknemer met hetzelfde salaris dezelfde pensioenopbouw hebben. In de toekomst gaat bij een gelijke premie de jongere mede-

werker meer pensioen opbouwen dan de oudere medewerker. De opbouw wordt gekoppeld aan de leeftijd omdat de door de jongere ingelegde premie langer kan renderen. Het afschaffen van de doorsneepremie is nadelig voor werknemers ouder dan circa 40-45 jaar. Zij hebben immers in het verleden eigenlijk meer betaald dan aan pensioen is opgebouwd. Deze werknemers zouden een compensatie moeten ontvangen. Hoe dat moet gebeuren is nog niet duidelijk: dat moet nog worden uitgewerkt. Afhankelijk van het gekozen nieuwe pensioencontract moet de inkoop van pensioen volledig kostendekkend zijn. Dat is bij ROCKWOOL op dit moment niet het geval. Dit betekent dat de pensioenopbouw van de medewerkers gemiddeld genomen in de toekomst verder wordt verlaagd.

Om kortingen van pensioenen per eind 2019 en 2020 (bij Pensioenfonds Rockwool is eind 2020 het meetmoment) te voorkomen wordt de minimale dekkingsgraad verlaagd van 104,2% naar 100%. In de toekomst is het ook mogelijk vanaf een dekkingsgraad van 100% de pensioenen te verhogen. Nu ligt die grens nog op 110%. Pensioenuitkeringen zullen daardoor waarschijnlijk meer gaan fluctueren. Ook dit onderdeel moet nog verder worden uitgewerkt. Of de korting per eind 2020 bij Pensioenfonds Rockwool kan worden voorkomen valt te bezien: de dekkingsgraad is per eind mei namelijk 96,5%. Een eventuele korting zou in ieder geval wel lager zijn dan volgens de huidige wettelijke regels.

Na het pensioenakkoord is er nog een advies gekomen van de Commissie Parameters. Deze commissie heeft geadviseerd de rekenrente (met

ingang van 2021) en verwachte beleggingsrendementen (vanaf 2020) te verlagen. Dat advies is inmiddels overgenomen door regering en De Nederlandsche Bank. De gevolgen hiervan zijn tweeledig: allereerst worden door de aanpassing van de rekenrente de dekkingsgraden van pensioenfondsen lager. Dit zorgt er mogelijk voor dat een korting moet plaatsvinden maar zorgt er in ieder geval voor dat indexatie van pen-

sioenen minder is of pas later kan plaatsvinden. De lager verwachte beleggingsrendementen zorgen ervoor dat het pensioenfonds in het jaarlijkse herstelplan minder snel een herstel kan laten zien. Dat kan ook een korting op opgebouwde pensioenen betekenen.

In de komende periode gaat het bestuur van Pensioenfonds Rockwool alle mogelijke gevolgen

in kaart brengen. Waarschijnlijk kunnen we daarover meer informatie geven in de nieuwsbrief van December. Een snelle verandering van bestaande pensioenregelingen is overigens niet te verwachten: de tijdslijn voor de detailuitwerking van de nieuwe pensioencontracten laat zien dat de regering een overgang naar een nieuw pensioenstelsel pas vanaf 2022 verwacht.

Beleggingen van het fonds (deel 4: Renteafdekking)

In eerdere Nieuwsbrieven zijn we ingegaan op vastrentende waarden en aandelen in de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds. Voor de financiële positie van pensioenfondsen is de hoogte van de rente cruciaal. Met renteafdekking worden renteschommelingen gedempt.

De rente bepaalt op welke waarde de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds moeten worden gewaardeerd. De pensioenverplichtingen zijn alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen. Bij een lagere rente wordt de waarde van alle pensioenverplichtingen hoger. Andersom worden bij een hogere rente de pensioenverplichtingen lager gewaardeerd. De dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt bepaald door de waarde van alle bezittingen (beleggingen) te delen door de waarde van de pensioenverplichtingen. Daarmee is de hoogte van de pensioenverplichtingen één van de twee factoren die de dekkingsgraad bepaalt. Een pensioenfonds kan een daling van de dekkingsgraad beperken door het risico op een rentedaling af te dekken met financiële producten. Dit gebeurt door middel van zogenaamde renteswaps. Een renteswap is een financieel instrument dat je als het ware als een soort verzekering kunt zien. Renteswaps worden aangeboden door banken die tegengestelde renteswaps aanbieden aan bedrijven. Bedrijven willen zich namelijk vaak verzekeren tegen het risico van een rentestijging wanneer ze een lening aangaan.

Pensioenfonds Rockwool heeft voor een renteafdekking van 60% gekozen. Dat betekent dat een daling van de rente voor 40% doorwerkt in een lagere dekkingsgraad. Andersom geldt dat van een hogere rente ook maar voor 40% wordt geprofiteerd. Dit past bij het voorzichtige beleggingsbeleid van Pensioenfonds Rockwool. Andere pensioenfondsen, zoals bijvoorbeeld het ABP, dekken het renterisico niet of minder

af. Dat zie je terug in een grotere daling/stijging van de dekkingsgraad bij die fondsen als de rente daalt/stijgt.

Het exact afstemmen op de pensioenverplichtingen en de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds en het aangaan van renteswaps is nauwkeurig specialistenwerk. Als dat niet goed gebeurt kunnen de gevolgen enorm zijn. Pensioenfonds Rockwool heeft de renteafdekking uitbesteed aan de specialisten van Nationale-Nederlanden Investment Partners. De resultaten die worden bereikt met de renteafdekking worden maandelijks nauwkeurig gevolgd. Op die manier kan waar nodig worden bijgestuurd. Het pensioenfonds heeft het renterisico sinds 2010 gedeeltelijk afgedekt. Dat is een goede keuze gebleken. Sinds 2010 is de rente steeds verder gedaald. Zonder renteafdekking zou de dekkingsgraad van het fonds nu aanzienlijk lager zijn geweest.

N I E U W S B R I E F

Binnen het bestuur worden beslissingen genomen over het pensioen. Hieronder staan de nieuwtjes vanuit het bestuur en informatie over actuele ontwikkelingen op pensioengebied.

Nieuws uit het bestuur en overige actualiteiten

Website

Maandelijks wordt nieuwe informatie op de website geplaatst: bezoek daarom regelmatig www.pensioenfondsworthool.nl

Verantwoordingsorgaan

Per 1 juli 2019 was er een vacature in het verantwoordingsorgaan voor een lid namens deelnemers. Na de oproep heeft Kirstin Goossens zich daarvoor kandidaat gesteld. Zij is door het bestuur benoemd en volgt daarmee Jack Ramakers op. Het verantwoordingsorgaan heeft daarmee weer een vrouw aan boord en is daarmee ook het eerste fondsorgaan dat volledig voldoet aan de diversiteitswensen (vertegenwoordiging door mannen en vrouwen en jonger en ouder dan 40 jaar). Wij heten Kirstin van harte welkom en wensen haar veel succes!

Uniform Pensioenoverzicht (UPO) 2019

Door AZL worden de UPO's aan deelnemers in de week van 26 juli verstuurd. De op de UPO's vermelde bedragen kunnen nu al worden ingezien door in te loggen op de website en op www.mijnpensioenoverzicht.nl (voor beide geldt: inloggen met DiGiD).

Herstelplan 2019

De jaarlijkse herziening van het herstelplan is door De Nederlandsche Bank goedgekeurd. Volgens de berekeningen in het herstelplan zou het pensioenfonds in 2025 over voldoende buffers beschikken. De berekeningen laten echter ook zien dat indien eind 2020 niet het minimaal vereiste niveau wordt bereikt een korting moet volgen.

Vacature bestuurder

Door de werkgever is Werner Koch voorgedragen om de vacature van vierde bestuurder in te vullen. De aanvraag voor goedkeuring van zijn benoeming ligt inmiddels bij De Nederlandsche Bank.

Bestuurdersbeloning

In het beloningsbeleid van het fonds is opgenomen dat het bestuur jaarlijks kan besluiten haar vergoeding te verhogen met de prijsinflatie. Het bestuur heeft besloten dat niet te doen in verband met de financiële positie van het fonds.

Jaarverslag 2018

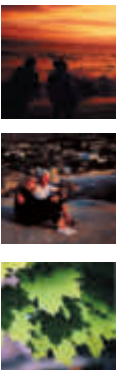
In juni is het jaarverslag vastgesteld. Bij deze nieuwsbrief is een verkorte weergave van het jaarverslag opgenomen. Het volledige jaarverslag is te vinden op de website.

Dekkingsgraad

De financiële markten zorgen de laatste maanden voor flinke schommelingen van de dekkingsgraad. In het laatste kwartaal van 2018 is de dekkingsgraad sterk gedaald door dalende aandelenkoersen. Na het herstel van de aandelenkoersen in het eerste kwartaal van 2019 zorgt nu de lage rente weer voor druk op de dekkingsgraad. De ontwikkeling van de dekkingsgraad is zorgelijk; wanneer die op het huidige niveau blijft is een korting van pensioenen per eind 2020 noodzakelijk.

Foto's

In deze Nieuwsbrief staan foto's van de bestuursleden van de Vereniging van Gepensioneerden van Rockwool (VGR).

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Rockwool

Bezoekadres: Industrieweg 15 te Roermond
 Postadres: Postbus 1160, 6040 KD Roermond
 Telefoon: 0475 - 35 36 23, E-mail: pensioenfondsworthool.nl
 AZL Heerlen, telefoon 088-1163012, pf-rockwool@azl.eu

